

PRAHA 1/2 SKA% TOULKY - POMNANKY

Středa, 17. října 2012

K dnešním hádánkám mě inspirovaly fotografie, které jsem pořídila při návštěvách Prahy. Pravidla jsem z nich pár hádanek pro vás – jsou to fotografie pomníků a jedné pamětní desky. Vy budete mít možnost tipovat odpovědi.

První fotografii jsem pořídila kousek od Staroměstského náměstí. Zde, na malém prostranství poblíž ulic Dušské a kostela sv. Ducha, stojí pomník zhotovený z bronzy, váhící 800 kg. Má úctyhodnou výšku 375 cm a právem tak budí zájem kolemjdoucích o společné foto se záhadným mužem, sedícím na ramenou velikána. Velikán je ve skutečnosti jen prázdný mužský oblek bez bot. Zajímavostí je, že pomník stojí v místech, kde pomník stojí, probíhá hranice městských částí Prahy, takže každá „noha“ spoívá v jiném pražském obvodu. Socha se zároveň ocitá v duchovním prostoru tří náboženství – je mezi synagou, kostelem katolickým a protestantským.

Pomník vytvořil na pamění společnosti vedené paní Martou železnou sochař Jaroslav Róna, a byl odhalen 4. 12. v roce 120. výročí narození muže, jehož jméno máte uhodnout. Jelikož se jedná o velice známou osobnost, nápovědí nemůže být příliš obsáhlá. Název neznámý se narodil 3. 7. 1883 v Praze. Měl složitý vztah s otcem, což ovlivnilo jeho celý život, v němž se cítil rozpolcený, osamocený, nešťastný. Zvláště byl jeho vztah k sebově považoval za jakýsi odpad lásky; přesto se jej nezaujímal a navázal na kolik vztahů se ženami. Nejsilnějším byl ovšem jeho přátelský a korespondenční vztah s Milenou Jesenskou. Z jeho tvorby jmenujme například zápas, kterým se inspiroval sochař Róna při tvorbě výše zmíněného pomníku. Skvělá Iva Janáurová si v roce zahrála ve filmu Zámek, zfilmovaném rovněž podle tvorby našeho neznámého. Mimochodem, Zámek byl zfilmován celkem čtyřikrát. Název neznámý ve své závěti vyslovil jméno, aby jeho nevydaná pozůstalost byla zlikvidována. Název se tak nestalo a on patří k nejvíce oceňovaným spisovatelům 20. století. Zemřel 6. 1924, pochován je v Praze-Strahovské. Další fotografie je z úpatí Petřína. Zachycuje známý Pomníkem novaný obětem komunismu, který byl odhalen 22. 5. 2002. Pomník tvoří zúžující se schodiště se sedmi postavami. První socha je celá, další jsou zmrzlé, znázorňují fyzické i psychické utrpení politických vězňů. Jsou zde zobrazena přeměna lidí odsouzených, popravených. Autor pomníku, jehož jméno máte uhodnout, spolupracoval s architekty Zdeňkem Holzem a Janem Kerelem. Nyní nápověda k autorovi. Narodil se 21. 4. 1926 v Praze. Po absolvování reálky se hlásil na AVU, ale nebyl přijat. Absolvoval tedy kamenosochařskou praxi u sochaře O. Velínskému a posléze vystudoval VŠUP. Následně se věnoval restaurátorské praxi. Žije stále v Praze a Litomyšli a patří k velice uznávaným autorům. Znáte jméno sochaře s poněkud neobvyklým křestním jménem. Inspiraci pro volbu tohoto jména našel sochařovy rodiče v novele o biskupovi z jistého pražského rodu. Poslední snímek jsem pořídila na jednom velice frekventovaném místě. Nechybělo mnoho a bych kovovou destičku zasazenou v dlažbě přehlédla. Z této dvojjazyčné tabulky se lze dojistit, že právě zde probíhá poledník, podle toho v minulosti měřeno čas. K určení času sloužil pražský poledník od r. 1652 a byl vyznačen stínem dnes již neexistujícího Mariánského sloupu v pravé poledne.

Přeměna času Tempus Pragense byl ovšem ve skutečnosti určen pomocí terbinových hodin v Astronomické věži Klementina. Od r. 1842 bylo poledne ohlášeno mávnutím praporu, které bylo provázeno od r. 1891 až do dvacátých let 20. století výštem z dlažba hradní bašty číslo XIX. Deska na fotografii byla do osazena v 90. letech 20. století. Pražské kudlanky asi budou dále, kde jsem fotila. A co vy ostatní? Bylo to na Hradčanském, Staroměstském nebo snad Václavském náměstí? Hodně štěstí u hádání přejí MIA